

SUS

TAL

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

Associació P. Forana
Princesa, 24
07240 Sant Joan

DE 1993 * N° 194

100 ANYS
DE
MIRO
ILLES BALEARS

**Partido
Popular**

**esquerra unida
de les illes**

Vaig veure com de bèstia que tenia deu sobre les banyes deu dia noms de flastomies. Tota bèstia, i adoraren el drac per fou concedida autoritat sobre tota tribu, i poble, i llengua, i nació. Si algú té orelles, que escolti.

la mar sortia una banyes i set caps, i demes, i sobre els caps la terra seguia admirada la què li havia donat poder. Li

Apocalipsi

El plet

A gairebé totes les institucions democràtiques, un dels plens més importants és el de l'aprovació del Pressupost, ja que és aquí on l'equip de govern demostra clarament quines són les seves preferències i de quin peu coixeja ideològicament. En el cas dels ajuntaments, aquesta importància és encara més remarcable, perquè es tracta d'institucions de gestió, la funció bàsica de les quals és distribuir uns recursos entre les àrees de la seva competència. És aquí, per tant, on cada grup polític defensa la seva proposta distributiva en funció de les preferències personals o ideològiques.

En referència al pressupost de 1992 -que era una perllongació del de 1991- na Jerònia Mesquida, regidora del PSOE que havia estat apartada feia poc temps de l'equip de govern, va considerar que algunes partides no s'ajustaven al que assenyala la llei, i, com que els seus antics companys no feren cas de les seves esmenes, va posar un contenciós a l'Ajuntament. Aquests dies passats el jutge li va donar la raó, motiu pel qual hem decidit parlar-ne en aquest editorial.

El tema, com totes les coses, es pot veure des de diversos punts de vista, i nosaltres assenyalarem els aspectes positius i els negatius que hi trobam. Comencem pels positius, que són els que més pesen.

En primer lloc, i apart del que és pròpiament el contenciós, remarcarem una altra vegada que és vergonyós que el nostre Ajuntament no hagi aprovat mai el Pressupost abans del 31 de desembre de l'any anterior, com fan els ajuntaments que funcionen així com toca. Si hi ha altres pobles que l'hi aproven el nostre també ho podria fer, perquè tenim els recursos humans que hem de menester -equip de govern, comissió d'hisenda, secretari i funcionaris- i també els tècnics -ordinadors-. Si entre polítics i funcionaris no són capaços de dur una gestió adequada és perquè no volen o perquè no en saben, però n'haurien d'estar empeguets.

En segon lloc, i entrant ja en el tema del plet, considerem que si la llei estableix unes condicions sobre els sous dels regidors i sobre les taxes municipals és perquè es compleixin. No es pot admetre de cap manera fer les coses al marge de la llei, maldament la majoria dels ajuntaments també ho faci. Si no agraden les lleis, que es canvien, però mentrestant no es pot consentir que cadascú prengui pel seu vent i faci allò que més li convé, tant si és legal com si no ho és.

En tercer lloc ens sembla molt bé que si un regidor creu que es vulnera la llei i ningú no li fa cas passi el tema als tribunals, que per això estam en un estat de dret. En aquest sentit cal donar l'enhonor a na

Jerònia per la seva perseverància, i també per haver informat al poble sobre les xifres que atanyen al deute municipal i a la possibilitat de diverses dedicacions exclusives. Sempre hem dit que la gent s'ha de mantenir informada, i aquestes xerrades públiques sens dubte ajuden en aquest sentit.

I, com dèiem en el començament, també hi veim alguns aspectes negatius. El primer és que hauria estat més elegant si la regidora hagués posat el contenciós -o renunciat al sou- quan estava a l'equip de govern, en lloc d'esperar a que l'haguessin expulsada. D'aquesta manera, encara que potser no sigui així, sembla més fruit de l'enrabiada que no de les ganes de fer les coses bé. I no és excusa l'afirmar que no ho sabia, que el desconeixement de la llei no excusa del seu compliment.

Insistent en el mateix aspecte, tampoc no sembla adequat que la il.legalitat es mantingui a diversos pobles on comanda el PSOE, ja que la llei ha de ser igual per a tots i no és lògic que només se n'exigeixi el compliment en els llocs on a un li convé, fent els ulls grossos quan l'afectat és el propi partit.

El tercer aspecte negatiu, segons el nostre parer, és que sembla que la sentència no obliga a rectificar allò que es va fer malament. Si s'han cobrat doblers de demés en la taxa de la recollida dels fems, i els regidors no podien percebre un sou fixe per raó del seu càrrec, lo normal seria que el jutge els obligàs a tornar els doblers, perquè si no és així el plet només haurà servit per corroborar allò que ja sospitàvem: que en el nostre Ajuntament la llei és paper banyat.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç.

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36 * Telèfon: 569119

Publicitat: Maria Galmés * Telèfon: 569509

Maig de 1993 * Número 194 * Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Flor de Card * CIF: G07606185

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza, Maria Galmés, Guillem Quina, Joan Santandreu i Guillem Soler.

Col.laboren: Josep Cortès, Guillem Pont, Sol i de dol, Lleure a lloure, Antoni Aulí, Pere J. Santandreu, Antoni Sansó, Ignasi Umbert, Xesc Umbert, Maria Galmés, Isabel Nicolau, Jaume Galmés, Pere J. Galmés, Magdalena Umbert, Ramon Rosselló i Col.legi Punta de n'Amer.

Per defensar-te a Madrid

El proper dia 6 de juny les Illes Balears elegeixen diputats al Congrés de Madrid. Aquestes persones, juntament amb la resta de diputats de l'estat Espanyol, dedicaran al llarg dels propers quatre anys totes les lleis que ens afecten com a ciutadans. D'aquí la importància d'aquestes eleccions i la necessitat d'una àmplia participació que des d'aquí demanam a tots els llorencins.

Tots els que ens coneixen saben molt bé què han pogut trobar amb la gent del PSM, uns amics que defensam els interessos de Sant Llorenç, i de Mallorca. Per a tots noltros, ningú com en Sebastià Serra, ha representat millor aquesta feina durant tots aquests anys.

El Nacionalisme mallorquí, necessita representació a Madrid per rompre aquesta dinàmica sucursalista, i aquest bipartidisme que ens volen imposar el PP i el PSOE, que divideix la gent en dos bàndols, com si no hi hagués cap altra alternativa possible.

Fins ara, els mallorquins han donat majoritàriament el seu vot a Madrid sense demanar res a canvi i ja és ben hora de que això canviï.

Des de molt jove, en Sebastià ha tengut clar el seu compromís amb la seva terra, defensant la llibertat, l'autogovern, el medi ambient, i la justícia social. Un compromís que ha mantingut al llarg de tota la seva trajectòria política, sense haver de canviar, ni claudicar, ni renunciar a res, cada vegada que hi ha eleccions. Ara que per primera vegada els nacionalistes estam en condició d'obtenir un diputat a Madrid, que ens defensi clarament i amb honestedat a tots els mallorquins, tenim clar que aquest no pot ser altre que Sebastià Serra.

Per a tots noltros, no es tracta d'unes eleccions més, són també unes missions per al nostre futur.

Enfortir el PSM, és enfortir Mallorca, per això **EL VOT AL PSM, ÉS L'ÚNIC VOT ÚTIL DELS MALLORQUINS**, ja que mai no hem tengut cap diputat a Madrid que ens defensi els nostres interessos. Amb en Sebastià Serra tindrem una veu que reclamarà allò que ens pertany, i no permetrà que aquestes illes perdudes enmig de la mar Mediterrània siguin el darrer mot de credo o el cul de sac de l'estat Espanyol.

En Sebastià reclamarà el deute econòmic que té amb nosaltres l'estat Espanyol. Pagam massa pel que rebem

i ja és ben hora que algú desde la tribuna del Congrés els ho tiri en cara.

VOLEM DEIXAR DE SER UNA COMUNITAT DE TERCERA, que només se'n recorden d'ella quan hi ha eleccions, i en canvi patim greus conseqüències d'una crisi econòmica, de manca d'indústries d'alternatives, i fins i tot, patim crisi d'aïllament.

I què fa Madrid? Res, perquè ningú no reclama res. A vegades, fins i tot, ens neguen les subvencions que que ens envia la Comunitat Europea i som exclosos del fons de l'operació. I els diputats d'aquí a Madrid, callen i obeeixen.

Estam convençuts, perquè així ho ha demostrat sempre, que **EN SEBASTIÀ SERRA NO CALLARÀ**.

En Sebastià ha dit clarament a tots els mallorquins que si aconseguim sortir elegit diputat a Madrid, dedicarà a partir de la mateixa setmana següent a les eleccions, almanco un dia a la setmana per escoltar personalment les vostres suggerències i per que tots els mallorquins puguin escoltar, demanar, i criticar tot el que considerin oportú. Cap dels altres candidats que es presenten a Madrid, s'atrevirà a fer aquestes promeses.

En definitiva, podem dir ben cara alta que en Sebastià Serra ha lluitat, lluita i continuarà lluitant com ningú per tots els mallorquins.

I és per tot això que m'atrevesc a demanar clarament el vostre vot per a Sebastià Serra, ja que crec que ha arribat l'hora de donar la passa definitiva cap a Madrid. Ha arribat l'hora de que, per primera vegada en la història, un partit d'aquí obtengui un diputat a Madrid.

Estic segur que si **VOTAU L'HONESTEDAT DE'N SEBASTIÀ SERRA** notareu la diferència.

VOTANT EN SEBASTIÀ VOTAU PER MALLORCA.

Antoni Sansó

Adéu siau, germà Francesc

No en tenc cap dubte. Sou al Cel.

No sé si al cel amb el qual vós crèieu, el tradicional, el que se'n derivava de la vostra fe. O al cel de la vida terrenal viscuda a consciència, amb fe, esperança i caritat. Tant se val!

Tampoc no en tenc cap dubte de la pervivència (vida eterna?), durant llarg temps en el record amorós dels qui vam tenir la sort de conèixer-vos i tractar-vos.

La meva certesa es justifica en tants de motius...

En la vostra permanent gratitud i generositat envers les persones que, d'una o altra manera, us van ajudar. Ja fos en el vostre difícil i laboriós equilibri i desenvolupament físic; ja fos en el cultiu del coneixement, ja fos en la consecució de la vostra meta vocacional.

En la vostra caritat envers els vostres estimats amics, els vells i els malalts, amb qui compartíeu gran part del temps de les vostres vacances a la vila -el tradicional mes de gener, el de la festa de Sant Antoni, eh?- quan el fred era més dur i pelat a la llunyana Béjar, l'altre cavostra.

En la vostra respetuosa discreció, sempre ponderada. Que us feia respondre amb una riallota davant la pregunta compromesa, i que solament us permetia contar allò que sabíeu no podia fer mal a ningú.

O que us feia ésser terriblement discret a l'hora de mostrar públiques manifestacions de reconeixement d'amor i respecte que, envers la vostra persona i la vostra humana tasca, havia fet la gent de Béjar, el poble dels teixits al "Hermano Francisco de El

Castañar" (i dels quals humanament us n'havíeu de sentir ben orgullós)

En la vostra sinceritat que no us permetia deixar de fer un retret al vostre conegut Mn. Galmés per "no haver deixat res" a la Parròquia de Sant Llorenç.

En la vostra fe, que us donava prou forces com per rompre la nor-

mal peresa d'un cos retut i ésser puntualment a l'església per complir els preceptes habituals d'un Germà Teatí. I que, alhora, us feia rebutjar la llibertat -excessiva?- i la manca de valors de la joventut actual (per això passàveu cap-baix per davant el cafè on els jovenells jugaven els jocs de la pubertat)

En el vostre amor a la nostra vila,

al poble on sempre hi sentíreu vives les arrels, i que us donava forces per cercar noms desapareguts de carrers, capelletes que assenyalassin "els passos"... o altres petjades d'aquell Sant Llorenç preturístic que tant enyoràveu.

I a la gent del vostre poble, als vostres amics, pels qui sempre tinguéreu el record adequat en el moment oportú: la festa del sant amb uns "molts anys", l'enhonorabona per qualsevol motiu, la preocupació en cas de malaltia...

En la vostra entrega envers la utopia del retrobament de les arrels de la comunitat, amb l'esforç que, per vos, implicava escriure, en català, records per publicar a *Flor de Card*.

.....

La notícia de la vostra mort em sobtà. Fou talment una coça a l'os de la cama.

Vaig pensar amb la sentència que adesiara em manifestava el meu padrí Miquel: "Qui és nat, ha de morir!", i en la petjada que havíeu deixat en tota la nostra família. Recordarem les vostres contarelles, les vetlades que havíem passat plegats i la vostra permanent atenció.

Solament ens vèiem algunes estones una vegada a l'any però la presència -record, correu o telèfon- era gairebé contínua.

Quin buit!

.....

Moltes de les coses del "Sant Llorenç, ahir" provenen del magatzem de la vostra memòria.

Una memòria prodigiosa. Talment com la dels trovadors d'antany, els quals, amb gràcia, eren transmissors orals de la cultura popular.

La vostra forçada manca de joventut en un context rural, derivada del

vostre aïllament físic potser condicionaren la vostra vocació, potser us impediren ésser un jovenell com els altres... però possibilitaren un contacte permanent amb la gent d'edat que contava coses dels seus pares i padrins. Contarelles, coneixements, que anàreu arxivant en la vostra memòria. Una memòria que necessitàveu, que exercitàreu i que anàreu ampliant a poc a poc.

Nosaltres, sortosament, tinguérem ocasió d'arribar a part del vostre coneixement del vell Sant Llorenç. I talment el borino de la "Flor de corritjola" descrit pel Capellà Capirró vam tenir la sort de poder xuclar i assaborir, a petits i espaiats glops, la no sempre dolça enyorança, del vostre temps passat.

Adéu siau, per sempre, germà Francesc Clapés.

Texte: **Guillem Pont**
Dibuix: **Josep Cortès**

ELS ESTUDIS A LA COMARCA DE LLEVANT

A rel de la proposta de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports sobre l'experimentació del Model Educatiu Propi de les Illes Balears, els Ajuntaments d'Artà, Capdepera, Sant Llorenç i Son Servera, el curs 92-93 varen signar un conveni per dur a terme una sèrie d'actuacions educatives encaminades a experimentar a-

quest nou Model a les escoles dels respectius municipis.

Els responsables de dur-ho endavant són els Serveis Educatius dels ajuntaments, que en concret han elaborat un *Llibret* anomenat "Els Estudis a la Comarca de Llevant".

La redacció ha anat a càrrec dels tècnics d'aquests Serveis, comptant amb la col.laboració del Departament d'Ensenyament de l'Ajuntament de Manacor.

Ha sortit al carrer a principis del mes de maig, i s'ha repartit a tots els alumnes de 8è d'EGB de les escoles d'aquests municipis, amb la finalitat d'informar sobre l'oferta educativa i formativa a què l'alumne pot optar.

El *Llibret* recull tots els recursos d'ensenyament disponibles a la Comarca a l'actualitat. Així, doncs, va adreçat a tots aquells alumnes per als quals ha arribat el moment de decidir-se per uns determinats estudis.

— CIAL. —

ES PUIG C.B.

—INSTAL.LACIONS SANITARIES—

C/. NOU, 37 - Tel. 83 82 99 SANT LLORENÇ

Puig d'Alpara

El passat 1 de maig, dia del treballador, l'associació juvenil *Lleure a lloure* (comissió de temps lliure) va organitzar una excursió al puig d'Alpara, amb bicicleta.

La veritat és que el temps no acompanya gens ja que va ploure tot el matí. A l'hora de la partida es varen concentrar 13 jovenells, plens de coratge per envestir l'excursió, però mirau quines coses!, abans de sortir es va posar a ploure i no pogueren partir. Un grupet de desenfainats, va fer el beneit per s'Olimpic, i quan va començar a deixar de ploure tots agosarats partiren sense rumb massa definit, passàrem per Ses Sitges, anàrem a dinar a Balafia, intentàrem pujar al "telegraf", i al capvespre cap a Son Carrió manca gent, a menjar coca d'albercoc.

En definitiva i malgrat tot, un dia agradable i inoblidable.

Xerrada

El passat dia 16 de maig, a les 21 hores del vespre, la recent creada associació juvenil *Lleure a lloure* (concretament la comissió de salut i acció social) va organitzar una xerrada sobre mètodes anticonceptius, a càrrec de Tomàs Parfs Hidalgo, educador i mediador juvenil de l'ajuntament de Son Servera. Aquesta exposició estava inclosa dins la campanya de prevenció d'embarassos en adolescents "És divertit però no és un joc". Hi assistiren unes quaranta persones de diverses edats.

Festival

Dia trenta d'abril, es va celebrar el festival que cada any prepara l'escola per a recaptar qualche doblor. Aquesta vegada es va presentar amb el nom de BALEARICUS-93, el nom de l'acampada, que va dur-se a terme a Cala Ferrera, i una mascota de l'escola:

SIURELIUS.

Hi va haver un poc de tot: representacions teatrals, ball de bot, coreografies, acudits,, Un poc de tot.

Publicació

Els serveis educatius dels ajuntaments d'Artà, Capdepera, Manacor, Sant Llorenç i Son Servera varen publicar un llibret informatiu sobre "Els estudis a la comarca de Llevant". En aquest trobau informació sobre el nou sistema escolar: l'educació secundària obligatòria (ESO), el nou batxillerat, els mòduls professionals...; l'oferta educativa no reglada: centres d'educació d'adults, escola de turisme...; la incorporació al món del treball...; Si vos interessau podeu dirigir-vos al SMOE.

Presentació de llibre

Divendres, dia 21 de maig, a la sala d'exposicions de *Sa Nostra* va tenir lloc la presentació del primer tom de les obres completes de Salvador Galmés. La presentació va ser a càrrec del professor de la UIB Pere Rosselló Bover, el qual va presentar la seva tesi doctoral sobre el nostre escriptor.

L'acte va tenir una durada de mitja hora. El to del professor Rosselló va resultar entre divertit i irònic, cosa que féu esclafir de rialles un grup dels assistents. Aquest primer volum arreplega la narrativa extensa de Galmés. Més envant es fa comptes treure el segon volum de l'obra galmesiana, que inclourà l'obra contística.

Informació PSOE

El grup local del PSOE, encapçalat per la regidora Jerònia Mesquida, va informar el poble el propassat dia 16 de maig. El punt clau a tractar era el fet d'haver guanyat el contenciós administratiu que aquest grup havia presentat contra l'ajuntament de sant Llorenç.

Mesquida va rebre repliques a les seves exposicions per part del regidor del PSM, Antoni Sansó, i del del GISC, Mateu Puigròs.

El lloc on es va esdevenir la informació va ser la rectoria, emplaçament que ja resulta habitual per hostatjar aquest tipus d'actes.

28-M

Finalment, ja, ja, ja, ja era hora! Ja passava d'hora. Dia 28 de maig-al.lleuia, al.lleuia, alleluia, s'ha aprovat el pressupost per a l'any 1993.

Haurem de canviar el terme i en lloc d'usar la paraula pressupost (que vol dir "abans que es doni el cas"), utilitzarem el mot SUPPOST, per ser més precisos. Au idò, el SUPPOST del 93 ja és al carrer.

Plaça dels bonsais

No és per fer crítica destructiva, perquè és ben ver que la placeta de Corea queda ben curiosa, però aquells morers esponerosos de ses Toltes han quedat sepultats, i magrel.los com van, pareixen bonsais.

Viatges Ultramillor

Agència de viatges del grup A, títol 999

Carrer del Sol, 19
Tel. 585720

Cala Millor (Mallorca)

Bé, com que tot s'arregla en aquest món, esperam que ja puguin fer bona ombra aquest estiu per anar a prendre-hi la fresca, a l'aguait del trànsit que invadeix l'asfalt.

Setmana d'homenatge

Del 17 al 23 de maig, a la sala d'actes de *Sa Nostra* s'ha duit a terme tota una sèrie d'activitats de caire divulgatiu per mostrar als mallorquins la feina constant realitzada pel poeta i home de país Josep M. Llompart.

Per tal de retre-li un homenatge, l'exposició itinerant sobre Llompart va arribar a sant Llorenç, i s'hi va estar una setmana, oberta al públic.

A part de tot això, hi va haver diverses vetlades en què els llorencins assistents pogueren informar-se de l'Obra Cultural Balear i gaudiren d'un recital de poemes de Llompart, a càrrec de Josep Ramon Cerdà.

Enhorabona per la idea als organitzadors.

Campanya electoral

Dia 26 de maig va començar a Sant Llorenç oficialment la campanya electoral. Deim oficialment perquè aquest va ser el dia en què el PP oferí el primer mitin electoral, amb presència de coca i vi per a tothom i de nombrosos simpatitzants del Partit Popular.

Contenidors de piles

Aquest mes s'ha instal·lat a sant Llorenç un contenidor especial per a dipositar-hi piles de botó, altament contaminants i, per tant, causants de greus efectes cap al medi ambient. Està situat devora el contenidor de vidre de l'escola.

Expressam, des d'aquí, la nostra satisfacció al consistori llorençí, pel fet de dur a terme aquesta proposta tan positiva.

Llorencins, feis-ne ús!!!!

Nou col.laborador

Vos volem fer a sebre que aquest mes ha començat a treballar amb nosaltres com a cronista esportiu en Bernat Lloré i Soler, conegut com a basquista i entrenador d'aquest esport. El nostre equip de redactors va creure necessari i indispensable que aquesta figura del món esportiu figuràs dins el nostre grup. Així, doncs, segurament podreu llegir les seves informacions puntuals a partir de nous números de la revista *Flor de card*. Ens felicitem a nosaltres mateixos per aquest magnífic fitxatge.

I des d'aquí repetim que totes aquelles persones interessades a col.laborar amb nosaltres per a la confecció del *Batec* que hi estan ben convidades. Adéu i fins al mes que ve, si Déu vol!

Ciclisme

La nostra llorencina ciclista, Margalida Fullana, va guanyar el campionat de Catalunya de femines, diumenge dia 23 de maig. Hi havia 37 participants, totes elles molt ben preparades. Però ella les va superar totes; va fer una escapada de més de cinquanta km, tota sola. Així es va poder veure la seva gran preparació física. Recordam que aquest és el segon trofeu important que guanya la nostra estrella llorencina, ja que el primer va ser el de la Diputació provincial de Toledo.

Sort i que no sigui el darrer. I a veure si el pròxim pic l'anam a rebre amb banderes i tambors. I la banda de música.

Grup sol, i de dol

Cardassar

El dia 29 de maig el Cardassar va celebrar el tradicional sopar de fi de temporada a l'aparthotel Vista Badia, de Sa Coma, recentment inaugurat.

La festa era doblement important, perquè apart de celebrar que romandrà un cinquè any a tercera, significava el comiat de l'actual directiva, que possiblement haurà estat la més destacada de tota la història del club, ja que durant el seu mandat el Cardassar s'ha mantingut sempre a l'actual categoria, s'han inaugurat unes noves instal·lacions, s'ha editat el llibre del club i s'ha establert un sistema de funcionament exemplar, tant en la distribució de funcions com en l'economia.

Llorenç Bauçà entrega al president Gabriel Servera un escut tallat per ell mateix.

Lleure a lloure informa:

Per començar, voldríem aclarir una sèrie de qüestions que envolten els inicis de l'Associació.

La primera fa referència als límits d'edat. Els estatuts de l'Associació, en el seu article 6è, diuen literalment: "Podran sol.licitar l'ingrés a l'Associació juvenil, persones majors de 14 anys i menors de 30. Aquelles persones menors de 14 anys i majors de 30 anys també podran pertànyer a l'Associació, emperò no podran formar part dels òrgans de direcció i representació. Tendran veu als òrgans de direcció, però no vot".

És a dir, que si alguna persona reuneix les característiques abans esmentades, ha de tenir coneixement d'a

quest article, i tenir clar que **pot participar** com un soci més de l'Associació, amb els mateixos drets, excepte els que s'esmenten anteriorment, i amb els mateixos deures. Aquestes limitacions en certa mesura pareixen raonables, degut al caràcter de l'Associació, a més de venir establertes normativament.

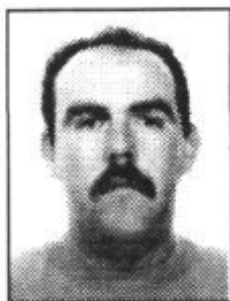
D'aquesta manera esperam haver resolt tots els dubtes que es plantejaven aquesta gent, i només queda animar-los perquè s'apunten.

En segon lloc, voldríem deixar molt clar, que l'Associació té **caràcter municipal**, encara que estigui centralitzada -de moment- al nucli de Sant Llorenç. Amb això volem dir i

animar els joves i no tant joves de Son Carrió, Cala Millor, Sa Coma i S'Illot, que les portes de l'Associació estan obertes a tots i a qualsevol iniciativa. Encara que les realitats i interessos puguin ser diferents es poden fer moltes coses conjuntament. **Coratge!!**

Per acabar amb aquesta sèrie d'informacions, volem dir que els actes que organitza l'Associació **estan oberts a tothom**, encara que vagin especialment dirigits als joves. Per això, volem convidar-vos a que assistiu i participeu en els actes que l'Associació organitzi d'ara en endavant. Pot ser molt interessant i enriquidor **per a tots**.

Bàsquet

El passat dissabte dia 22 de maig va finalitzar la temporada de bàsquet a Son Carrió, amb un sopar al restaurant Oasis, de Sa Coma. A aquest acte hi assistiren representants dels tres equips, un de l'Ajuntament, Miquel Galmés, i el president i tresorer de l'actual temporada, els quals participaren en el darrer -o més bé penúltim- acte oficial del seu mandat.

Arribat el moment de les postres, el coordinador esportiu del club, Pere Nebot, va agrair la presència dels assistents i va anunciar l'entrega d'una

placa donada per Mateu Puigròs a l'Esportiu Son Carrió, i altres dues a Toni Cànaves (president) i Mateu Sabater (tresorer), en reconeixement de la seva labor enfront del club. A més, foren entregats per part dels entrenadors uns petits records als seus jugadors, i per part de Pere Nebot dos trofeus més a dos jugadors molt especials: Jaume Amer (per la seva constància) i Joan Caldentey (pel seu carisme). Finalment, l'equip *senior* entregà un obsequi al seu entrenador i aquest una rosa vermella a les dones assistents al sopar.

Durant l'acte es va llegir una proposta de nova junta directiva, encapçalada per Xeraff Sard, i amb Pere Nebot continuant en el seu càrrec de coordinador esportiu.

El proper 5 de juny està prevista la celebració d'un altre sopar, on hi pendrà part, a més de la secció de bàsquet, la de futbolet, i estarà obert a tots els afeccionats que vulguin participar en aquesta jornada de germanor que obrirà un parèntesi en el

bàsquet a Son Carrió.

D'altra banda vull donar l'enhorabona a l'equip infantil femení del Col.legi Guillem Galmés, que el passat 8 de maig es proclamà campió de Mallorca de bàsquet *Promoció*. Cal destacar que durant tota la temporada no han perdut un sol partit, aconseguint a la fase final els següents resultats:

MGG	18-10	Sto. Tomàs
Campos	07-22	MGG
Escolàpies	14-19	MGG

* Els partits eren de 20 minuts

Els narradors de la nit

A n'Antònia V. i a en Joan F. Amics als quals feia estona llarga que els ho havia promès.

L'any passat vaig comprar un llibre, *Els narradors de la nit*, a una llibreria de Ciutat. Me l'havien recomanat, i en vaig fer cas. Com que no m'havia llegut, l'havia deixat de banda, i començava a tenir pols en el prestatge. I em demanareu per què escric això, aquí, a Flor de Card? Us diré que ho escric, en primer lloc, perquè sempre m'han dit que hi puc publicar allò que em sembli bé, i, en segon lloc, perquè tampoc no tenia un tema que m'interessàs més.

Les vacances de Pasqua m'han servit, almanco, per poder gaudir d'aquest llibre. He procurat fer moltes coses que havien romàs enrera. També vàrem anar de berena amb els amics. Però si n'he de parlar una mica, convendria apuntar en primer lloc que m'ha agradat molt. Just la portada ja atreu. Tanmateix, no solc comprar un llibre per la portada, però com que *Els narradors de la nit* s'ha destinat, en principi, al jovent, el fet de presentar-lo atractivament t'inclina a llegir-lo. A més, "Aquesta edició és reproducció de l'edició original alemanya que ha rebut el Premi al millor llibre editat de l'any", com se'ns informa al volum. Dir que el llibre m'ha agradat pot esmenar aquesta mica d'article; em sap greu si així ho

creis, perquè aquesta ha estat la meua primera impressió. Quan el llegeixes, pots assaborir les paraules, i les històries que et conta et transporten a un món que ben bé et transforma.

Aquest llibre -tot just ho deia- és una història d'històries. El cotxer Salim, que viu a la ciutat de Damasc, perd la veu. I perquè pugui recuperar-la, la seva fada, que es jubila per vellesa, l'avisava que si "durant tres mesos reps set regals originals, aleshores una fada jove em substituirà i estarà sempre al teu costat". I així s'inicia la recerca d'aquests set regals originals. Els set presents que rebrà Salim són certament novedosos i únics, perquè són una aportació molt personal de cadascun dels set amics que Salim convida cada vespre a ca seva per fer la vetlada.

Els narradors de la nit és una obra que ens ofereix un món proper, però alhora allunyat. Proper perquè si anam a una cala de Mallorca, i ens submergim dins la mar, ens capficam dins la mateixa aigua que banya les històries que ens conten; allunyat, perquè és tota una cultura que ens diferencia. És, per tant, un llibre que ens descobreix un món, entremesclat de fantasia i de realitat. La fantasia ens l'ofereix la màgia que traspua; la realitat és la presència de fets socials, com són la corrupció política, l'amiguisme, la pobresa, etc... No es pot incloure, doncs, dins allò que en deien literatura per fer beneïtets. A més, un dels altres valors que, particularment, en destacaria és la seva inserció dins una tradició, o, més ben dit, la unió de diferents tradicions. El simbolisme cristià, tan ric i tan deixat de banda, hi és present; hi és, a la vegada, la numerologia màgica d'occident, el tres i el set: set amics, set

històries, com set dies té la setmana; tres mesos de termini, com tres són els qui formen la santíssima Trinitat. Si volem relacionar el llibre amb la nostra tradició popular, veurem com a les rondalles mallorquines sempre són tres els fills del rei, i han de caminar tres dies i tres nits, o han de travessar tres muntanyes, o han de superar tres dificultats per tal d'arribar a l'objectiu. D'altra banda, però, Orient no hi podia mancar: les mil i una nits, Xehrezada, i mil i una vegades mil. Tots aquests factors t'aproximen les narracions i et sorprenen perquè et mostren un món fascinant dins una ciutat fascinant.

Llegint *Els narradors de la nit* et passeges per Sfría, pel Lsban, per Aràbia, pel Iemen. Saps els recorreguts dels emigrants cap a Amèrica, i coneixes històries de dones que renunciaven a principats i regnes per veure món. L'obra combina els elements de la tradició rondallística universal, els elabora, i els refà per tal d'adaptar-los a la modernitat. En resulta una renovació. I aquest és un altre dels punts que el fa llegible. Si voleu, el podeu llegir. Tanmateix en podem obrir molts d'altres, perquè tots tenen el valor d'esser creació. I podríem seguir escrivint sobre aquest llibre per a joves, que agradarà a petits i grans, però ens aturarem, ja que per perdre el temps, o per guanyar-lo, més val que entrem dins un temps etern, aquestes "històries inacabables" que ens forneixen els llibres.

Pere J. Santandreu Brunet
Abril de 1993

Rafik SCHAMI; *Els narradors de la nit*. Traducció de Jordi Moners i Sinyol. Edicions de la Magrana. Barcelona. 1991. 217 pags. 2.600 pts.

Cròniques vilatanes

El plet

El passat diumenge dia 16, a la Rectoria, la regidora del PSOE Jerònia Mesquida va convocar una reunió informativa per fer públic el veredict de del plet que havia posat a l'Ajuntament l'any passat, i sobre el qual ara els tribunals s'han pronunciat favorablement a les seves tesis. L'acte va tenir una certa repercussió i la Rectoria va estar ben plena de gent que volia saber què era el que havia passat. Dissortadament, però, la regidora tan sols va poder dir que havia guanyat el plet, ja que pareix ésser que el tribunal no va entrar a fons en el tema i es va conformar en donar una petita renyada als regidors que havien votat favorablement el pressupost motiu d'aquest litigi.

Només quan la regidora va anunciar algunes dades del proper pressupost la gent va començar a sentir interès, principalment quan na Jerònia va dir que hi hauria regidors que cobriaran dedicació exclusiva. Sembla que quan anunciava això no pensava en cap moment que aquestes dedicacions exclusives eren el resultat pràctic d'haver guanyat el plet.

Les dades econòmiques que va donar la regidora no es poden prendre a peu de lletra, ja que cada grup polític en fa la interpretació que més li convé, i més quan hi ha eleccions a prop.

La insistència en cercar el cos a còs amb la gent del PSM és per a mi totalment incompreensible, i més sa-

bent que n'Antoni Sansó no és dels qui es mosseguen la llengua i que a nivell dialèctic la regidora del PSOE ho té molt cruu amb ell.

Un altre aspecte que vaig notar va ésser que la majoria dels assistents no sembla que fossin votans del PSOE, sinó, ben al contrari, es pot dir que la regidora no estava massa ben abrigada amb la seva gent, i encara que se sentissin algunes manballetes, no vol dir que fossin del seus; però ja se sap, la política és l'art de l'impossible.

De tot el que es va dir, tan sols el tema de les dedicacions exclusives pareix que va interessar als assistents, i pens que la regidora del PSOE es va equivocar, fins i tot guanyant el plet. Pens que això era una qüestió estrictament política i, per tant, els càstigs han d'ésser polítics. Pensem, què hagués passat si l'equip de govern aconseguís recaptar lo previst? Possiblement na Jerònia no hauria fet aquesta convocatòria, i la informació l'haguessin donat els altres. Pens que només quan hi ha un delict clar s'ha d'anar per la via judicial, perquè sinó el polític difícilment podrà prendre cap decisió, i sense decisió, sense córrer aquest risc, no hi ha actuació política, sinó que la política es converteix en una mera gestió tècnica i els polítics sobren.

En fi, un bon èxit per a la regidora del PSOE, però amb un resultat un poc magre.

C.D. Cardassar

Per al proper primer de juny el C.D. Cardassar ha convocat eleccions generals a la Presidència del club. Pareix que l'actual president Gabriel Servera no té massa ganes de continuar al front de l'equip, ja que pensa que ell ja ha cobert la seva etapa i

que és convenient que una nova directiva assumeixi la responsabilitat de seguir endavant amb les tasques directives, amb noves idees i noves il·lusions que proporcionin la força que ha de seguir empenyent el club cap al futur.

Aquesta etapa que ara acaba es pot dir que haurà sigut una de les millors del club: quatre anys seguits dins la 3ª Divisió Nacional, sense gaire problemes, una estructura de funcionament mòdica i una seu definitiva marcaran la presidència d'en Biel Servera dins la història del Club. Pens que els qui hem format part de la seva directiva ens podem sentir ben satisfets, i que si bé hi ha hagut algunes decisions errades, el balanç és totalment positiu.

La nova directiva que surti d'aquestes eleccions no tindrà massa dificultat per seguir endavant. Que la sort li sia favorable i que els resultats esportius sien millors que els que hem tengut aquesta temporada 92-93. Sort per a tots.

Lleure a lleure

Una nova associació juvenil ha nascut a la vila. Té un nom una mica mal de pronunciar, però només és al començament: *Lleure a lleure*.

Vint i pico d'anys després d'aquella moguda que va propiciar el naixement de la nostra revista *Flor de*

Card, un grup de gent jove amb inquietuds parecudes comença a moure's. Si en aquells temps varen esser la manca de llibertat i la defensa de la nostra llengua els qui els empengueren, aquesta nova generació vol lluitar per la defensa del medi ambient, per la nostra llengua -que segueix tenint problemes amb el seu desenvolupament-, per una nova filosofia cap a l'any 2000, etc., i això és bo, perquè vol dir que hi ha una gent que mira cap al futur, amb noves idees i noves il·lusions, que són el que fan que el món vagi endavant, que que la nostra societat sia cada vegada millor, i que pugui afrontar amb més possibilitats els problemes que ens envolten.

Endavant, *Lleure a lloure*.

Maig del 68

Aquest mes es compleixen vint-i-cinc anys d'aquella revolta que es va produir a França, i que va fer canviar moltes coses, encara que no tantes com es desitjaven.

Me'n record perfectament, un any abans jo havia començat a freqüentar la Casa Regional Catalana i a assistir a les primeres reunions, a parlar de política i a córrer davant els grisos; en aquell maig/juny feia el servei militar i en una d'aquelles reunions vaig esser detingut per la policia. El fet d'anar vestit de soldat i una certa amistat d'un familiar meu amb un capellà militar em va salvar de bones.

Molts dels qui visqueren directament aquells dies avui són els qui han fet el canvi democràtic a Espanya; altres s'han aburgesat tant que aquell maig és tan sols un pecat de joventut, però així i tot les idees que va generar, que foren moltes i tocaren molts d'aspectes, passaran a la història com la revolució de les idees i, com deia un *grafitti* escrit a una paret de París *La imaginació al poder*. A partir de llavors ja res no seria el mateix.

Ignasi Umbert

Amb sa moguda que hi va haver p'es poble amb lo d'es preu de ses aigües pareixia que d'una vegada s'Ajuntament s'havia pres s'assumpto en sèrio i que aviat estaria tot enllestit, però me sembla que sa cosa va per llarg.

P'entura convendria que tornàssim organitzar un poc de barullo, a veure si s'espavilarien i podríem enxufar ses netes d'una punyetera vegada. I és que aquesta gent pareix que només entén es llenguatge d'es garrot.

Trob que ha fet molt bé na Jerònia posant un plet a s'Ajuntament, que si estam en un *estat de dret* són es tribunals es qui han d'obligar ets ajuntaments a fer ses coses ben fetes si aquests prenen p'es seu vent.

Però també trob que l'havia d'haver posat quan ella estava a s'equip de govern, perquè així més que set de justícia ha semblat set de venjança.

I també trob que es jutges haurien d'obligar a s'Ajuntament a tornar lo que ha cobrat de demés, que sinó no hi emportava tanta comèdia.

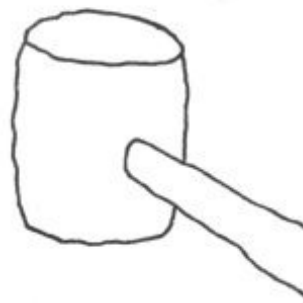
Com és sabut, es nostro regidor Bartomeu Mestre se presenta a ses eleccions generals com a suplent de sa llista del CDS, lo que vol dir que si aquest partit treu tots es diputats de ses Illes i qualcun se mor, en Tomeu se veurà ses cares amb en Felipe. Un contrari seu que també se dedica a sa política, fent sa mitja, li va demanar a veure si li havien posat de lo bo que era o si és que ja no en tenien pus. Encara que no li contestàs, emperò, me sembla que ell se deu decantar per sa primera opció.

Potser que per Ciutat UM, UIM i CDS s'hagin juntat per arreplegar tot es barrisc de p'enmig, però lo que és a s'Ajuntament de Sant Llorenç jo no m'he temut que hi hagi hagut cap canvi.

No i ja estic endarrer de veure es *ménage a trois* entre en Fal.lera, na Bàrbara i en Tomeu Carbó, acompanyats p'es Gostins, na Tomassa, en Paler i tot la cort celestial.

Jo vull una cadireta de primera fila, devora es d'es PP, que ho toquen veure des de sa barrera.

Aquesta darrera l'he de dedicar an es carrioners, per lo bé que saberen organitzar sa Fira Ramadera de ses festes. Hi va haver molta gent i moltes coses per veure, però no se varen acaramullar perquè ses instal·lacions estaven així com toca.

A veure si es nostros regidors n'aprenen, de muntar festes populars sense gastar cap dobberada, però no crec que en plogui d'aquest tro.

Josep Cortès

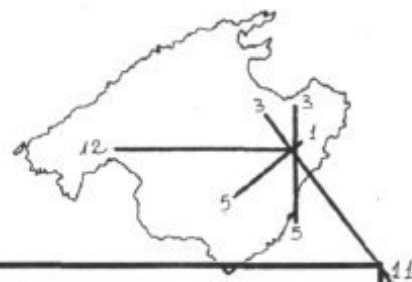
Resum comparatiu del mes d'abril

	1992	1993
Temperatura màxima	26'5	25
Temperatura mnima	2	3
Temperatura mitja	13'4	14'1
Temp. màx. mitja	19'6	20'4
Temp. mn. mitja	7'2	7'8
Boires	1	2
Tempestes	2	4
Calamarsa	2	-
Pluja (l/m2)	51'3	89'1
Dies de cel serè	13	13
Dies de cel cobert	10	9
Dies de cel nuvolat	7	8
Gelades	-	-
Pols d'Àfrica	-	-

Pluja en el terme

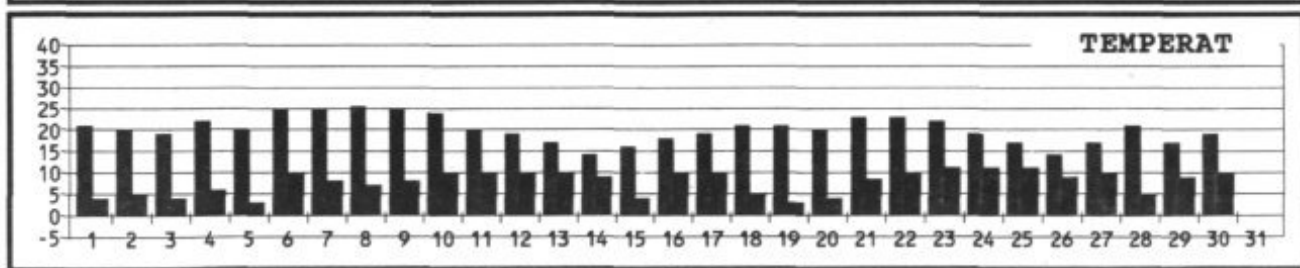
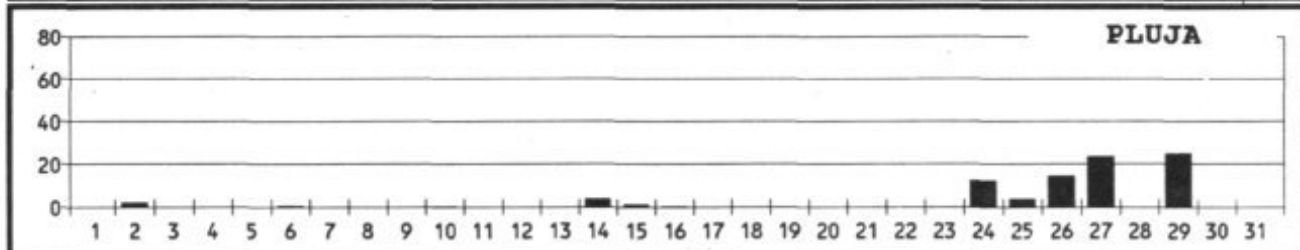
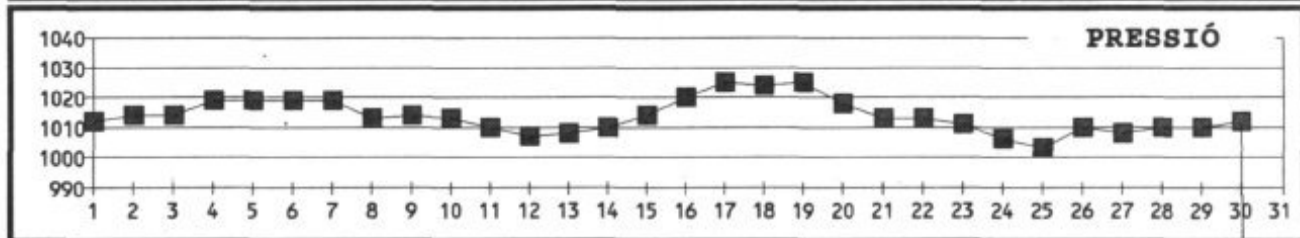
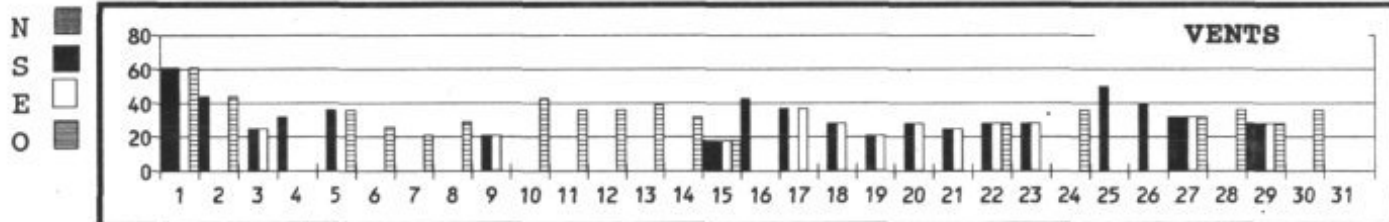
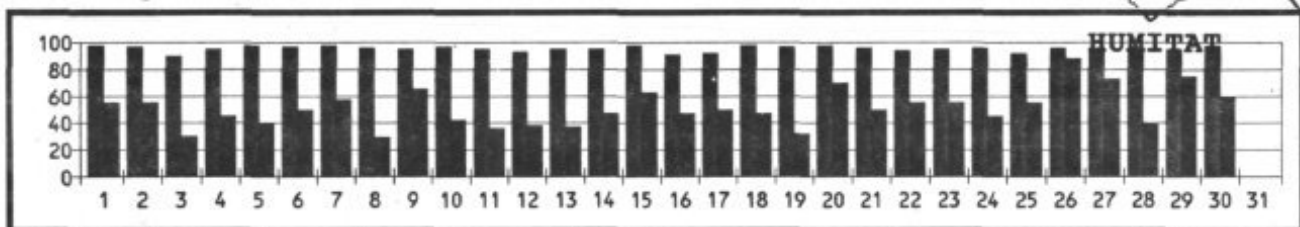
Ses Planes (Ca'n Toni)	99
Son Vives (Ca'n Pedro)	77
Son Roca	83
Sa Fontpella	73
Sant Llorenç (Ca'n Xesc)	89'1
Son Sureda (Ca'n Tomeu)	69
Sa Mina (Ca'n Miquel Pelut)	74

Des d'on ha bufat el vent

Ca'n Xesc

Estació pluviomètrica B-480
Sant Llorenç

ARA FA 40 ANYS

* Que s'inaugurà l'ampliació del cementiri, amb una nova capella. Les bigues es feren amb les soques dels xiprers que havien arrabassat.

* Que l'Ajuntament acordà asfaltar per primera vegada la plaça Nova, el carrer Major i la plaça Jaume Santandreu.

ARA FA 20 ANYS

* Que el Club Card organitzà la "I Setmana Cultural en homenatge a Mn. Salvador Galmés", amb conferències, projeccions de pel·lícules, exposicions, una ofrena floral davant la seva tomba, i l'edició d'una revista monogràfica amb col·laboracions dels intel·lectuals de més anomenada de les illes.

* Que Flor de Card va demanar que s'escriuís correctament el nom de Sant Llorenç des Cardassar, seguint la suggerència de Francesc de Borja Moll.

ARA FA 15 ANYS

* Que Flor de Card canvià de sistema d'impressió, passant de la fins aleshores tradicional multicopista a la fotocòpia. Les portades s'imprimiren en *off-set*.

* Que es creà l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, de la qual Flor de Card n'és co-fundadora.

ARA FA 10 ANYS

* Que se celebraren les segones eleccions municipals de l'actual de-

mocràcia. Guanyà Unió Mallorquina, i el seu capdavanter, Bartomeu Brunet, en resultà elegit batle, si bé va haver de governar amb minoria.

ARA FA 5 ANYS

* Que el PSM, aleshores encarregat de la comissió de Cultura, organitzà una "Setmana Ecològica", amb conferències, vídeos i una completa exposició sobre Cabrera.

* Que va caure un calabruix sobre el poble amb *pedres* que arribaren als 35 mm de diàmetre.

* Que es va presentar el grup *Nos-*

altres, amb vocació de realitzar activitats culturals, d'acció social i excursions per l'illa.

ARA FA 1 ANY

* Que s'acabà l'embelliment de S'Illot.

* Que Guillem Gayà, membre de la Unió Ciclista Sant Llorenç, guanyà el campionat ciclista juvenil de fons en carretera.

* Que es convocà el I Certamen de Pintura de S'Illot.

Josep Cortès

**AJUDEM
ALS NINS**

**La guerra a Bosnia
Herzegovina continua.
Necessiten medicines.
Ajuda'ns a recollir-les i
nosaltres les hi durem.
Acudeix a la farmacia.**

**DE BOSNIA
HERZEGOVINA**

organitzen:

col·laboren:

Col·legi de Farmacèutics de Mallorca
Cooperativa Farmacèutica
Conselleries de Igualtat
Ajuntament de Calvià
Ajuntament de Palma
Etiqa 5000
Españoles Internacionales
Grupus Publicitat
Associació de Premsa Forana

PUNTS D'ENTREGA:
(FINS AL 5 DE JUNY)
TOTES LES FARMACIES DE MALLORCA
PALAU DE LA PREMSA - Palma
POLIESPORTIU DE CALVIÀ
POLIESPORTIU DE STA. PONSÀ

PER MÉS INFORMACIÓ:
71 34 65 - 71 52 80 - 13 91 39

II RECOLLIDA DE MEDICINES PELS NINS DE BOSNIA-HERZEGOVINA
Sortida 11 de Juny d'un comboi des de Palma amb destí I.R.C. a Metkovic-Split

DONATIUS: "La Caixa" - Of. principal 390 - n° cuenta 7365-51

Dos poemes de Hermann Hesse

SOBRE ELS CAMPS...

Sobre el cel passen els niguls,
sobre els camps corre la ventada,
sobre els camps està caminant
de ma mare l'infant perdut.

Sobre els carrers cauen les fulles,
sobre els arbres els ocells criden--
onsevulla que sobre els monts
hi ha d'haver ma pàtria llunyana.

(1902)

QUE HO SÓN DE FEIXUCS...

Que ho són de feixucs, els dies!
A cap foc no puc escalfar-me,
cap sol ja no em somriu,
tot és buit,
tot és fred i sense pietat,
i també els estimats, clars
estels em miren desolats
d'ençà que vaig aprendre en el meu
que l'amor pot morir. [cor
(1911)

(N. del T.) *El meu agraïment a n'Ignasi Umbert, per deixar-me el llibre d'on he tret aquests poemes.*

Traducció de **Jaume Galmés**

ÍSTRIA

S'han acabat els motles: les cares repetides
De Troia al combat tornen, amb disfresses vestides.
Barbària ancestral, brots que no reverdeixen,
Ultimatum final, arrels que no existeixen.

La terra cortesana es ven al poderós,
I el bram del déu vermell l'emplena de tumors;
Alça el cap, guaita un poc, surt un ull, flor no treu,
Només poncella i cau del bec un ram sens preu.

Llunyà el colom que corb es feu per no tornar
Ni per Nadal. Dels dies, barba en mà, en perdo el compte;
"Gràcies" -diu l'hereu- "certament, un bon conte",
Tan ràpida és la fama com etern l'odiar.

Habita un món sens nom, o habita aquest, anònim,
O oblida el meu consell; tanmateix, és un somni.

Joieria Femenias

l·listes de noccs
objectes de regal

Rector Pasqual, 8
Tel. 569072
Sant Llorenç

Un programa de Govern per a tots.

Aquest és el moment de triar
un futur millor per a tots.
Ara no podem quedar enrera.
Necessitam les solucions
del PP per crear feina.
Per frenar els impostos.
Per millorar la protecció social,

la sanitat i l'educació.
Per defensar les pensions dels
nostres majors.
Ara el PP ens ofereix un contracte
de mútua confiança, un Govern
per a tots. Depèn del teu vot.

Jaume Font Barceló

ARA

Govern per a tots

La darrera rondalla mallorquina (i IV)

Entrà dins la cambra reial, va fer una reverència al príncep i, sense esperar cap ordre, començà a parlar:

-Senyor príncep, vós sabeu i jo sé que el mal que teniu és un mal d'amor, car no l'heu trobat encara. Jo vos don la solució. Si posau una mica de confiança en el que vos demanaré, d'aquí al vespre ja estareu guarit.

-Digau, Marc -xiuxiuejà el príncep.

-Ordenau als vostres criats que vagin a l'hostal de la vila a cercar, en el meu nom, certa donzella d'ulls blaus. No es confondran: només veure-la sabran que és ella.

-Feis-ho així -ordenà el príncep.

Els criats partiren més que depressa, portant, poc després, la princesa a palau. L'entraren a la cambra reial, on l'esperaven en Marc i el príncep Martí. Quan entrà, en Marc digué:

-Maria, vet-aquí en Martí... Martí, vet aquí na Maria.

Els dos prínceps es miraren, s'abraçaren i s'abraçaren, enmig de crits i plors d'alegria i felicitat.

En Marc, sense haver-se'n adonat, havia romput un encanteri, el típic de les rondalles, que molts anys abans havia separat els dos enamorats.

Aquella nit romangueren tots a palau, i l'endemà de ben matí començaren les noces, a les que hi assistiren en Joanet, en Pere, na Catalineta, en Miquelet... i tots els personatges de les rondalles mallorquines, incloent-hi en Marc, que fou el qui aportà les aliances als nuvis.

El vespre encara duraven les festes. En Marc, cansat de ballar i riure,

sortí al jardí de palau a descansar una mica. S'assegué a terra, es recolzà en una paret i pensà:

"He fet el que havia de fer. He donat un final feliç a la rondalla. Ha estat una tasca difícil, però he de reconèixer que ha estat divertit. I ho he fet tot dins del temps límit... Temps? Quina hora deu ser?". En aquells moments, un rellotge llunyà tocava les dotze de mitjanit... Però ja res no importava. Però ja res no importa. En Martí i na Maria seran feliços per sempre més.

I la rondalla ja està acabada.

En Martí i na Maria...

En Marc i na Marina...

En Marc, Marc...

-Marc! Desperta d'una vegada! -deia na Marina.

-Marina! Què fas aquí? On sóc? -digué en Marc.

-Fa mitja hora que t'estic cercant! Però, on t'havies ficat? T'he deixat

de mirar uns segons... i havies desapergut!

-Ah, sí -es disculpà en Marc-. Havia anat a fer un tomb, m'he assegut i... em dec haver adormit -digué en Marc, pensant que tot el que havia passat havia estat un somni.

-Va, aixeca't! Mou-te! Anem, vorejant les ones, i me contaràs el que has somiat -proposà na Marina.

S'aixecà, i quina va ser la seva sorpresa quan va trobar-se una copinya, amb un collaret d'or i una perla, a les mans! No li va fer falta pensar, no: ho sabia. Agafà la mà de na Marina, li regalà el collaret i se n'anaren, vorejant les ones, sota les estrelles, comunicant-se sense mitjar paraules...

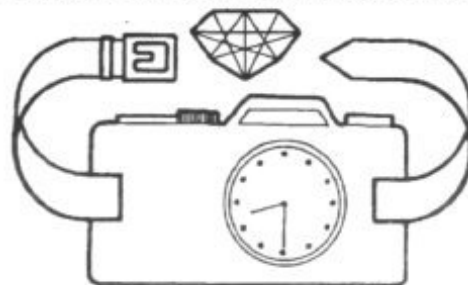
-Eh! Eh, Marc! Et sabria greu llançar-me al mar? -digué la copinya.

Llavors, en Marc llançà la copinya dins l'aigua, i encara hi deu esser si no se n'ha anat.

I qui no ho creu, que ho vagi a cercar. I al Cel ens vegem tots plegats. Amén!

GARCIA LIS

JOIERIA-RELOTGERIA-FOTOGRAFIA

2x1 EL DOBLE DE FOTOS, PER A QUE PUGUIS COMPARTIR SENSE QUE ET COSTI EL DOBLE. REVELAT PER KODAK AL MILLOR PREU.

GRAN ASSORTIT EN CAMARES, VASES, PEL.LÍCULES, ETC. FOTOGRAFIA I VÍDEO PROFESSIONAL.

FOTOS DE CARNET AL MINUT

Carrer Major, 47

SANT LLORENÇ

Telèfon 838351

Un noticiari de finals del segle XV (VII)

1493

25 febrer.- En aquest dia fonc feta gran processo e treta e portada la Vera Creu fins a Nostra Dona de Jesús, e fet allí sermó per lo reverend mestre Miquel Morro prevere, a causa de la esterilitat que era en la illa com hagués molts dies no havia plogut.

11 maig.- En aquest dia foren publicats e declarats per los reverends inquisidors, en la plaça de la Cort, alguns conversos qui citats no eren compareguts per heretges, les estatures dels quals après per lo espectable lloctinent fonc manat fossen cremades en la Porta Plegadissa ensemps amb la ossa de dos conversos morts, la qual hi fo portada amb sengles caixes. E foren en la dita plaça e sermó que s'hi féu dos hòmens e dues dones conversos los quals foren admesos a vènia.

Fas memòria com dissabte que's comptava XV del mes de juny any M CCCC LXXXIII arribaren en la present Ciutat los espectables e magnífic mossèn Joan Eimeric, cavaller, criat, conseller, mestre sala del Rei nostre senyor e per Sa Altesa novament proveït del ofici de lloctinent general e governador del present Regne, e misser Domingo Bofill, doctor en lleis regent la Cancelleria e assessor ordinari de aquell. Los quals juraren en la Seu a on se diu hagué molt poca gent així en lo jurament com en la entrada de Sa Senyoria, com la major part de la gent de la Ciutat, en aquells dies, fos fugida de la Ciutat e anats a la part forana a

causa de la pesta qui començà en aquella.

Aprés lo dimarts següent Sa Senyoria se isgué de la Ciutat ensemps amb lo dit regent e anà a Valldemussa i après a Sóller a on ha aturat fins lo peste és estat passat.

26 novembre.- En aquest dia entrà lo senyor lloctinent en la Ciutat.

1494

Dimarts a dos de setembre any Mil CCCC LXXXIII arribà en la present Ciutat de Mallorca, en la qual per gràcia de nostre senyor Déu havia molt bona sanitat, lo magnífic misser Domingo Bofill regent la Cancelleria e assessor ordinari de la Governació de Mallorca, e dimecres a III de dit lo dit magnífic regent cavalcà per a Valldemussa a on era lo espectable senyor lloctinent general, lo qual lo mateix dia devia entrar en la dita Ciutat. E lo mateix dia, hora tarda, entrà en la dita Ciutat lo dit espectable senyor lloctinent ensemps amb la senyora Visreina e moltes notables persones qui aquells acompanyaren.

1495

29 maig.- En aquest dia lo magnífic mossèn Carles Desbach, donzell, lo qual era jurat en cap del present Regne, se'n anà al monestir de Cartoixa, e deixada la gramalla de la juraria, pres lo hàbit de monjo.

6 agost.- En aquest dia los reverends inquisidors declararen per he-

retges alguns conversos morts la ossa dels quals fou lliurada al braç secular e après cremada a la Porta Plegadissa ensemps amb na Dolça muller de Rafel Tudela sastre e foren cremats en la plaça de la Cort alguns llibres en pla i en hebraic.

Dilluns que comptàvem XXI del mes de setembre any Mil CCCC LXXXV lo espectable senyor lloctinent general ensemps amb lo magnífic regent i assessor seu isqué en la part forana per visitar aquella e arribà lo mateix jorn en la vila de Inca. Després anà a Muro, Sineu, Manacor, Felanitx i Lluçmajor. Dilluns que comptàvem cinc del mes de octubre any Mil CCCC LXXXV tornà en la present Ciutat venint de Lluçmajor lo espectable lloctinent general ensemps amb lo magnífic regent assessor seu, corrent la terça hora del dia.

1496

19 març.- Visita a la presó. Aquesta visita fonc anticipada vuit dies a causa del sant jubileu.

Dimecres que comptàvem XI del mes de maig any M CCCC LXXXVI, la primera hora del dia, arribà en lo port de la present Ciutat lo espectable mossèn Joan Eimeric, cavaller, criat, mestre sala, conseller del senyor Rei nostre senyor i per Sa Altesa lloctinent general e governador en lo Regne de Mallorca e illes a aquell adjecents, ensemps amb lo magnífic misser Ponç d'Ornós, doctor en cascun dret, regent la Cancelleria real e assessor ordinari del dit espectable senyor, lo qual junt en terra, acompanyat dels magnífics jurats, altres oficials e moltes notables persones fonc acompanyat en la església de la Seu de Mallorca en la qual lo dit magnífic, feta fe de la sua provisió de dita regència, jurà in forma assueta etc.

Ramon Rosselló

MOTS ENCREUATS

Horizontals: 1.-Es diu d'aquell que edifica o construeix. Símbol del sofre. 2.-En el dia que som. Material incombustible compost principalment d'asbest. 3.-Soldat de cavalleria lleugera armat de llança en l'exèrcit alemany. Ordre d'aràcnids que comprèn les diverses famílies dels àcars. 4.-Argolla de l'àncora. Suc de raïms fermentat. Vocal. 5.-Unit per l'amistat amb algú. Cinquanta. Criat de lliurea que acompanyava el seu amo a peu, a cavall o en el cotxe. 6.-Grans quantitats de diners. Al rev., símbol del ruteri. 7.-També anomenada Aliança Atlàntica. Relatiu a l'ull. 8.-Molt poc freqüents. Planisferi. 9.-Acció de riure. Consonants. Mil. 10.-Consonant. Pròxim a la boca. 11.-Nom de lletra. Fa dòcil. Pronom. 12.-Apropiar-se d'una cosa en detriment dels altres. To.

Verticals: 1.-Que educa. Pronom reflexiu. 2.-Assenyalar els límits. Nota musical. 3.-Formar-se noció d'una cosa sense base suficient, suposar. Símbol de l'actini. 4.-Nota musical. Donar a cens. Nom de lletra. 5.-Símbol del fòsfor. 6.-Cornella. Proveïda d'ales. 7.-Altar. Que dona. 8.-Donar. Vernís fet amb laca. Arbre muntanyenc semblant a l'om. 9.-Fruit de l'olivera. Anar més emllà d'un límit. 10.-Qualitat de ridícul. 11.-Consonants. Conjunt de peces de metall que entren en el parament de la cuina. Dit de la cosa contra la qual es

comet una acció damnosa. 12.-Que gaudeix de bona salut. Crit de dolor. Branca tallada de l'arbre. Pronom.

Solucions

Horizontals: 1.-Edificador. S. 2.-Demà. Uralita. 3.-Ulà. Acàrids. 4.-Cigala. Vi. A. 5.-Amic. L. Lacai. 6.-Dinerada. Ur. 7.-OTAN. Ocular. 8.-Rars. Analema. 9.-Rialla. Ts. m. 10.-S. R. Adoral. 11.-Efa. Doma. El. 12.-Acaparar. So.

Verticals: 1.-Educador. Se. 2.-Eliminar. Fa. 3.-Imaginari. Ac. 4.-Fa. A censar. A. 5.-I. Al. R. L. P. 6.-Cucala. Alada. 7.-Ara. Donador. 8.Dar. Laca. Oma. 9.-Oliva. Ultrar. 10.-Ridiculesa. 11.-Ts. Aram. Les. 12.-Sa. Ai. Ram. Lo.

BROU DE LLETRES

R C A M P O S A B C L D
O F I A E F A T S V D F
S R J N K Z S R I T C T
I L H A T R A R R X I D
T A M C X G N O I T A H
O N L O T N T A U I M T
M I K R M A A L T T O W
B T C Z R I N T N S R H
A X J T D E Y E O O E G
D N E A C N I Z M C T H
A P R E L L O S S F G E
N S L E Y H E R T N M E

Dins aquest brou de lletres hi trobareu els noms de deu pobles de l'Illa de Mallorca.

Solució

Campos, Felanitx, Inca, Sóller, Montuïri, Santanyí, Manacor, Petra, Artà i Costitx.

Demografia

NAIXAMENTS

N'Ana Belén Fuster Sánchez, filla d'en Miquel i na Magdalena, neix a Son Carrió dia 26 d'abril. Salut!

N'Andreu Llinàs Gelabert, fill de n'Antoni i na Margalida, neix a Son Carrió dia 30 d'abril. Enhorabona!

Na Vanesa Marcos Lacey, filla d'en Juan i na Gwyneth, neix dia 11 de maig a Sa Coma. Salut!

N'Andreu Fuster Gelabert, fill d'en Bartomeu i n'Eulàlia, neix a Sant Llorenç dia 11 de maig. Enhorabona!

DEFUNCIONS

Encarnación Espín Román, viuda, mor a Sa Coma dia 20 d'abril, tenia 84 anys. Descansi en pau.

N'Andreu Llinàs Alcover, casat, morí dia 22 d'abril a Son Carrió, tenia 57 anys. Al Cel el vegem.

N'Aina Girart Bauzà, viuda, mor a Sant Llorenç dia 2 de maig, tenia 86 anys. Al Cel sia.

En Francesc Clapés Aguiló, el fraire *Migollo*, entregà l'ànima a Déu el dia 16 de maig, a Béjar, Salamanca, on residia. Al Cel sia.

MATRIMONIS

En Llorenç Sitges Gomila i Na Mª Magdalena Roig Mesquida es casaren a Sant Llorenç dia primer de maig. Salut!

En Francisco Perelló Mesquida i na Margalida Pascual Nebot es casaren a Sant Llorenç dia 15 de maig. Enhorabona!

També dia 15 i a Sant Llorenç feren l'esclafit en Joan Pascual Carrió i na Margalida Roig Santandreu. Que tot els sigui enhorabona.

Dia 22 i a Sant Llorenç, es casaren en Llorenç Soler Bauzà i n'Alexandra Monika Tüflers Cerdà. Enhorabona!

Maria Galmés

C.P. Punta de n'Amer

El dia 6 de maig varem rebre la visita de l'escriptor Miquel Rayó i Ferrer la qual esperàvem amb molta d'illúsió.

Durant aquest curs hem fet una lectura col·lectiva i resums per capítols del seu llibre *Les ales roges*. El trimestre passat vàrem anar a Es Salobrar de Campos, que és on es desenvolupa la història de la novel·la, i ara hem tengut l'ocasió de conèixer personalment en Miquel i fer una bona xerrada amb ell.

Aquesta activitat globalitzada ha estat realment molt rica per a tots nosaltres; hem acabant estimant en Jordi i n'Andreu, protagonistes de l'obra, i la zona d'Es Salobrar, admirant el que feren en defensa de la natura i creient que les accions directes per protegir les àrees naturals són necessàries i efectives.

En Miquel ens va dir, entre moltes altres coses, que havíem de llegir molt, que havíem d'escriure quan en tenguéssim ganes i que havíem d'estimar la natura i reivindicar allò que creguéssim just; que havíem de demanar el que era nostre, i que si ho demanàvem amb força probablement ho aconseguíem.

També ens va donar un consell molt important, va dir: "Tot el que faceu feis-ho el màxim de bé possible, esforçau-vos en cada un dels vostres actes: quan faceu un treball, quan jugueu un joc, quan estimeu una per-

sona o una cosa treis el màxim de vosaltres mateixos, això us donarà una gran satisfacció i les coses us sortiran bé".

Vàrem parlar quasi dues hores, li férem moltes preguntes, que va contestar molt amablement, li vàrem regalar un dossier del treball que hem fet sobre el seu llibre i un exemplar de la nostra revista. Ens vàrem acomiadar amb una cançó de Pep Alba "Un cel blau" i l'acompanyàrem fins al carrer amb molta d'alegria.

Esperam poder parlar amb altres persones d'aquestes que deixen petjada, com en Miquel Rayó i Ferrer i com en Xesc, l'home del temps de Sant Llorenç, que ens va ensenyar moltes coses del temps quan ens va visitar a principi de curs.

Els alumnes del cicle intermig

Miquel Rayó i Ferrer va néixer a la Ciutat de Mallorca l'any 1952 en un barri de mariners i de pescadors de vorera. Ha après de les rondaies, les novel·les d'aventures i les mitologies clàssiques. És membre actiu d'un grup ecologista.

En un paratge encara verge de Mallorca, el Salobrar, transcorre aquesta història, on dos nens, n'Andreu, que passa les vacances a casa del seu oncle, i en Jordi, que coneix pam a pam la finca perquè hi ha viscut sempre, s'assabenten d'un projecte d'urbanització del Salobrar que té la complicitat interessada de l'alcalde. Qui defensarà aquest paratge, les plantes, els animals, *les ales roges dels flamencs?*

Conferència sobre mètodes anticonceptius

El passat diumenge dia 16 de maig, va tenir lloc a Ca Ses Monges una interessant xerrada sobre els mètodes anticonceptius i la sexualitat en adolescents i joves. El conferenciant fou Tomàs Parfís i Hidalgo, educador i mediador juvenil de l'Ajuntament de Son Servera. La xerrada està inclosa dins la Campanya de prevenció d'embarassos en adolescents, que organitza el Consejo de la Juventud de España, subvenciona el Ministerio de Asuntos Sociales i on hi participa, entre altres, el Consell de la Joventut de les Illes Balears.

A la xerrada hi assistiren 42 persones, la qual cosa és de destacar i d'agrair. La conferència començà amb la projecció d'un audio-visual que tracta sobre el tema central de la Campanya: la prevenció d'embarassos en adolescents.

Es presentà la sexualitat com una forma més de comunicació entre els diferents éssers humans. Tota persona quan neix, ho fa amb un determinat sexe biològic: Dona-Home. És la cultura de cada societat la que dona un paper de gènere (masculí o femení) en funció del sexe biològic. Molt sovint, no es permet que un home o una dona tinguin i/o manifestin actituds diferents a les que se'ls atorga pel seu sexe biològic.

Reduir la sexualitat a la genitalitat, a l'orgasme, a la penetració, és com "si d'un pollastre només ens menjàs-sim les ales".

Pel que respecte als embarassos en adolescents, només cal oferir unes dades bastant significatives: a l'any 1985, el 32% del total dels naixements es donaren entre noies de 15 a 24 anys. Per altra banda, i quant a la interrupció voluntària de l'embaràs, durant l'any 1988 el percentatge dels realitzats a joves de 15 a 24 anys representà el 41% del total. (Dades del Ministerio de Sanidad y Consumo).

No cal dir, que l'embaràs inesperat en l'adolescència, comporta uns elevats costos socials i econòmics, i un cost incalculable en termes personals.

A partir d'aquí, es parlà dels mites que envolten la sexualitat:

NO ET PENSIS QUE ...

- Amb el primer coit no et quedaràs embarassada.
- Amb la menstruació no hi ha embaràs.
- Que la "Marxa enrera" és un mètode segur.
- Si et rentes després no hi ha risc d'embaràs.
- Fent-ho de peu no et quedés embarassada.

"NO TE'N REFÏS, CREU-T'HO, A TU TAMBÉ ET POT PASSAR".

Posteriorment es xerrà dels mètodes anticonceptius, els quals es poden agrupar en:

Naturals: ara com, el coit interromput o "marxa enrera", el mètode Ogino i els rentats vaginals, tots ells mètodes poc segurs i poc eficaços.

Químics: com les cremes o gels espermicides. És recomanable utilitzar-los acompanyants altres mètodes.

Hormonals: com la píndola anticonceptiva, i els injectables. Reque-

reixen control mèdic, poden tenir contraindicacions.

Mecànics: ara com, el dispositiu intrauterí (DIU), que s'introdueix a l'interior de l'úter. S'ha d'acudir al metge o metgessa.

Quirúrgics: com el lligament de trompes o la vasectomia. Requereixen intervenció quirúrgica, i ara per ara són permanents i irreversibles.

Barrera: ara com el diafragma, per a les dones, i el preservatiu, que ben emprat -i exceptuant defectes de fabricació- es converteix en un mètode molt segur, que reuneix l'avantatge afegida d'esser una eficaç barrera contra les malalties infeccioses.

La comissió de Salut i Acció Social, que va organitzar la xerrada, té previst seguir amb aquesta Campanya, tractant temes relacionats amb la mateixa (malalties de transmissió sexual, SIDA, etc.). De passada, també vol agrair la col.laboració d'en Tomàs Parfís, i l'assistència de tots.

Lleure a lloure

Paper reciclat

Com haureu pogut notar, a partir del mes passat la revista Flor de Card ha començat a imprimir-se en paper reciclat. Era una vella aspiració que feia estona que encaçàvem i que fins ara no havíem pogut aconseguir perquè la nostra impremta tenia problemes de subministrament.

D'aquesta manera som més coherents amb la línia editorial que sempre ens ha caracteritzat, i que, entre d'altres objectius, passa per la defensa de la naturalesa.

la Redacció

